

JOANNA BARŁOWSKA¹, ANNA WÓJCIK-SAGANEK², ZYGMUNT LITWIŃCZUK², ANETA BRODZIAK¹, ANNA TETER¹, MONIKA KĘDZIERSKA-MATYSEK¹

¹Katedra Oceny Jakości i Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych, Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

²Katedra Hodowli i Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła, Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

WARTOŚĆ ODŻYWCZA I PRZYDATNOŚĆ TECHNOLOGICZNA MLEKA Z GOSPODARSTW EKOLOGICZNYCH I KONWENCJONALNYCH

Oceniano wartość odżywczą i przydatność technologiczną mleka produkowanego w systemie rolnictwa ekologicznego i konwencjonalnego, z uwzględnieniem rasy krów, systemu żywienia i sezonu produkcji. Przebadano 413 próbek mleka, z czego: 220 od krów rasy simentalskiej (SM) z gospodarstw ekologicznych i 193 z konwencjonalnych, w tym 64 od krów rasy polskiej czarno-białej żywionych systemem tradycyjnym oraz 65 – rasy SM i 64 – rasy holsztyńsko-fryzyjskiej żywionych systemem TMR (Total Mixed Ration). W mleku oznaczano: zawartość tłuszczu, białka, laktozy, mocznika, liczba komórek somatycznych, przydatność technologiczną (kwasowość czynną i potencjalną, zawartość kazeiny, proporcję białka do tłuszczu, stabilność cieplną, krzepliwość mleka pod wpływem podpuszczki), zawartość substancji biologicznie czynnych (białek serwatkowych, kwasów tłuszczowych oraz makro- i mikroelementów). Wykazano, że mleko ekologiczne zawierało więcej składników bioaktywnych (głównie białek serwatkowych i nienasyconych kwasów tłuszczowych, zwłaszcza PUFA) w porównaniu do surowca z produkcji konwencjonalnej (od krów żywionych tradycyjnie i monodietą TMR – Total Mixed Ration). Było ono jednak mniej zasobne w Ca, Mg i Zn w porównaniu do mleka z gospodarstw stosujących żywienie TMR. Sezon produkcji w większym stopniu wpływał na skład mleka, jego wartość odżywczą i przydatność technologiczną w gospodarstwach stosujących tradycyjne żywienie krów, w tym ekologicznych, niż stosujących monodietę TMR.

Odnośnik do oryginalnej pracy:

<https://sciendo.com/pl/article/10.2478/aoas-2024-0008>